

**Záznam výsledků
36. porady pracovní skupiny
„Havarijní znečištění vod“ (H)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 5. 3. – 7. 3. 2007 v Míšni**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Předseda pracovní skupiny H, pan Balej, přivítal účastníky porady a zahájil jednání.

Návrh programu jednání byl přijat.

**BOD 2 Informace o výsledcích 19. zasedání MKOL ve dnech 9. 10. – 10. 10. 2006
v Českém Krumlově**

Na základě výtahu ze závěrečného protokolu z 19. zasedání MKOL, který obdrželi všichni účastníci porady, informoval pan Balej o výsledcích 19. zasedání MKOL. Zájmu pracovní skupiny H se týkají především tyto body:

BOD 4. a) Implementace Rámcové směrnice ES pro vodní politiku v povodí Labe (WFD) (současně i porada mezinárodní koordinační skupiny Rámcová směrnice ES pro vodní politiku v povodí Labe – ICG WFD)

BOD 4. c) Havarijní znečištění vod (H)

Plné znění závěrečného protokolu je členům pracovní skupiny k dispozici v intranetu internetových stránek MKOL.

V souvislosti s implementací Rámcové směrnice o vodách (RSV) informoval pan Winkelmann o novém výzkumném projektu Spolkového ústavu pro životní prostředí (UBA) pro období 2007 až 2008, který se pro potřeby programů opatření dle RSV zaměří na vývoj konkrétních návrhů pro realizaci článku 11 odst. 3 I) RSV a měl by zdůraznit její důsledky pro mezinárodní oblasti povodí s ohledem na problematiku havarijního znečištění vod. Projekt je zaměřen na harmonizaci požadavků k dosažení srovnatelné úrovně bezpečnosti ve smyslu článku 11 odst. 3 I) RSV při správě vod podle hydrologických povodí. Hlavní důraz se přitom klade na koordinaci v rámci mezinárodních říčních komisí.

Pro podporu tohoto výzkumného projektu bude zřízena mezinárodní skupina expertů. Pan Winkelmann požádal českou delegaci o pomoc při výběru vhodného odborníka do této skupiny z České republiky. Pro práci v této skupině je nezbytná znalost anglického jazyka. Pan Winkelmann žádá o sdělení kontaktních údajů na doporučené odborníky v průběhu první poloviny dubna 2007.

Pan Winkelmann přislíbil, že bude pracovní skupinu H pravidelně informovat o výsledcích dosažených v rámci tohoto výzkumného projektu.

BOD 3 Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL)

Po schválení novelizovaného MVPPL na 19. zasedání MKOL v říjnu 2006 byl MVPPL vytištěn v 300 výtiscích v českém jazyce a v 700 výtiscích v německém jazyce a umístěn na internetových stránkách MKOL. Sekretariát následně zajistil jeho rozeslání příslušným institucím v České republice a Německu. Další výtisky MVPPL jsou v případě zájmu k dispozici v sekretariátu MKOL.

Česká delegace informovala o zakoupení Databáze nebezpečných látek MEDIS-ALARM (MEDISTYL, s. r. o., Praha) <http://www.medistyl.cz/db/alarm.htm> státním podnikem Povodí Labe. Tato databáze obsahuje podrobné údaje o klasifikaci a vlastnostech více než 8000 nebezpečných látek, včetně registračního čísla CAS. Česká delegace považuje tento zdroj informací za dostatečný, a proto nepovažuje překlad další literatury k MVPPL do českého jazyka za potřebný.

E-mailová adresa mezinárodní hlavní varovné centrály v Postupimi zatím není známa, bude doplněna později.

Pracovní skupina by uvítala, pokud by bylo možné zajistit překlad MVPPL do anglického a ruského jazyka, což by rozšířilo možnosti prezentace a využití tohoto důležitého dokumentu MKOL, který je často využíván jako podklad při tvorbě mezinárodních varovných a poplachových plánů např. v Arménii, Gruzii a Ázerbajdžánu v povodí řeky Kura. Sekretariát možnost překladu MVPPL ověří.

BOD 4 Testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe

Dne 10. 1. 2007 proběhlo dle scénáře pracovní skupiny H testování MVPPL (dle odst. 7.2 MVPPL), které zorganizovala mezinárodní hlavní varovná centrála v Hradci Králové (Povodí Labe, s.p.). Konkrétně se jednalo o ověření přenosu hlášení a potvrzení příjmu hlášení elektronickou poštou, který byl při novelizaci MVPPL v roce 2006 pro přenos informací povinně zahrnut. Testování přenosu informací mezi mezinárodními hlavními varovnými centrály elektronickou poštou proběhlo zcela bez závad a důsledně dle novelizovaného MVPPL. Zpráva o výsledku testování vypracovaná státním podnikem Povodí Labe byla sekretariátem přeložena a rozeslána členům pracovní skupiny.

Dle novelizovaného MVPPL probíhá předávání hlášení mezi mezinárodními hlavními varovnými centrály a institucemi uvedenými v MVPPL zásadně dvojazyčně písemnou formou telefaxem a elektronickou poštou. Organizace způsobu předávání hlášení od mezinárodních hlavních varovných centrál dotčeným institucím na národní úrovni je v kompetenci příslušného státu, resp. spolkové země.

BOD 5 Poplachový model Labe

Základ diskuse tvořila předloha H36_07-5-1 - Výsledky setkání k Poplachovému modelu Labe (ALAMO) dne 1. února 2007 v Drážďanech, ve které byly shrnuty požadavky na úpravu Poplachového modelu Labe a jeho výstupů, které byly vyvolány novelizací MVPPL nebo vzešly z potřeb při jeho praktickém provozu, i s konkrétními návrhy na jejich realizaci. Jedná se o následující úpravy:

1. Úprava hlášení modelu ALAMO podle ustanovení přílohy 2 novelizovaného MVPPL
2. Výstup poplachového hlášení jako dokument ve formátu pdf
3. Zlepšení přepočtu mezi souřadnicovými systémy v Německu a v České republice (speciálně pro Českou republiku: plavební kilometráž a vodohospodářská kilometráž)

4. Zlepšení údajů o uniklých látkách (doplnění kategorie „neznámá látka“ v seznamu nebezpečných látek)
5. Překlad seznamu nebezpečných látek do češtiny
6. Vizualizace vnosů a průběhu vlny znečišťujících látek (mapový výtisk včetně vodoměrných stanic a podniků)
7. Funkce tisku pro poplachové hlášení
8. Aktualizace a doplnění seznamu zdrojů znečištění
9. Pomůcka pro kilometráž (přiřazení různých kilometrží k místním jménům)
10. Možnost doplnění tabulky výsledků o vstupní parametry modelu ALAMO (průtoky apod.), možnost dodatečného výpočtu
11. Indikace postupu při vyvolání funkce „Případ poplachu - nový“
12. Možnost volby u grafického výstupu mezi dobou dotoku a datem události
13. Zařazení informací o limitech znečišťujících látek

Členové pracovní skupiny H potvrdili potřebnost navrhovaných úprav a souhlasili s návrhy na jejich realizaci, které k jednotlivým bodům připravil pan dr. Mai. Výjimku tvořily:

- bod 3: v příloze 2, listu 6/6 MVPPL bude nadále uváděna pouze vodohospodářská kilometráž
- bod 13: bude umožněna pouze editace legendy k referenční hodnotě, kterou lze již nyní v grafech znázornit. Tím bude umožněno, aby odborník zodpovědný za použití poplachového modelu mohl do grafu zadat vhodnou referenční hodnotu a opatřit ji komentářem.

Pracovní skupina H se v souladu s usnesením 19-4c-4 z 19. zasedání MKOL ve dnech 9. 10. – 10. 10. 2006 v Českém Krumlově obrací na Spolkový ústav hydrologický (BfG) s prosbou o zapracování výše uvedených úprav do Poplachového modelu Labe.

Předběžný časový harmonogram prací představil pan dr. Mai na pracovním setkání 1. 2. 2007 v Drážďanech:

- 3/2007 vyžádání nabídek pro úpravy Poplachového modelu Labe
- 4/2007 zadání úprav Poplachového modelu Labe
- 7/2007 předložení provozuschopné verze pracovní skupině H MKOL (s výhradou, že se podaří úspěšně zadat zpracování)
- konec 8/2007 opětné projednání v rámci pracovní skupiny H MKOL – požadavky na přepracování první provozuschopné verze
- 10/2007 předložení přepracované verze programu – předání mezinárodním hlavním varovným centrálám / podpora při instalaci

Pracovní skupina se shodla, že do budoucna by bylo vhodné zvážit možnost zahrnutí významných přítoků Labe do Poplachového modelu.

BOD 6 Stabilní havarijní profil v hraničním úseku Labe

V současné době je realizace stabilního havarijního profilu závislá na zajištění potřebných finančních prostředků. Rozpočet na vybudování stabilního havarijního profilu činí 21,2 mil. Kč.

Vedoucí delegací MKOL vzali na své poradě ve dnech 17. 7. a 18. 7. 2006 na vědomí, že jakmile Česká republika zajistí potřebnou část finančních prostředků na výstavbu stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe, požádá Česká republika prostřednictvím MKOL příslušné orgány ve Spolkové republice Německo o finanční podporu tohoto projektu.

Česká delegace informovala, že v České republice zatím nebyla zajištěna potřebná část finančních prostředků ve výši 10,6 mil. Kč na výstavbu stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe. V současné době je snaha zajistit potřebné finanční prostředky přímo z rozpočtu MŽP ČR.

Možná finanční podpora tohoto projektu ze strany Svobodného státu Sasko až do výše 50 % nákladů na stavební práce a vybavení byla v červnu 2005 projednána v rámci zasedání Stálého výboru Sasko Česko-německé komise pro hraniční vody. Předpokladem definitivního rozhodnutí o finanční spoluúčasti bylo, aby se česká strana a německá strana dohodly na technickém řešení a na provozním režimu objektu.

Na základě posouzení celkového technického řešení stabilního havarijního profilu zpracovaného Spolkovým ústavem hydrologickým (BfG) v roce 2006 za odborného doprovodu pracovní skupiny H (viz záznam výsledků 35. porady pracovní skupiny H) považuje pracovní skupina H otázku technického řešení stabilního profilu za uzavřenou.

Pan Lorenz informoval, že v rámci Stálého výboru Sasko Česko-německé komise pro hraniční vody bude Česká republika požádána o poskytnutí informací k provoznímu řádu plánovaného stabilního havarijního profilu, aby bylo možné posoudit, zda bude nutné ještě uzavřít dohodu mezi předpokládaným provozovatelem stabilního profilu (HZS Děčín) na české straně a příslušnou institucí na straně německé o provozním režimu objektu. V novelizovaném MVPPL je ve formuláři hlášení v bodě I (INDIA) případná žádost o pomoc při zdolávání havárie již zahrnuta.

BOD 7 Přehled technických zařízení s látkami ohrožujícími jakost vody a starých zátěží v oblastech ohrožených povodněmi

Pracovní skupina zpracovává dle záznamu výsledků 34. porady aktualizaci:

- Seznamu potenciálně nebezpečných zařízení pro jakost vody v povodí Labe z roku 2001
- Zmapování významných lokalit se starou zátěží, skládek a průmyslových hald s možnými výraznými dopady na jakost vod a dopady na Labe v České republice a ve Spolkové republice Německo z Třetí zprávy o plnění Akčního programu Labe v letech 2000-2002

Pracovní skupina H provádí aktualizaci výše uvedených dokumentů dle stavu v **říjnu 2006** a jejich aktualizované znění poté poskytne pracovní skupině Povodňová ochrana (FP), která poté určí, která potenciálně nebezpečná zařízení, resp. které významné lokality se starou zátěží, skládky a průmyslové haldy se nacházejí v oblastech ohrožených povodněmi, resp. v územích podél Labe a dolních úseků jeho hlavních přítoků zaplavených během povodně v srpnu 2002.

Pan Winkelmann poukázal na to, že MKOD vypracovala metodiku ke zmapování starých ekologických zátěží a kontaminovaných ploch v oblastech ohrožených záplavami (viz příloha 2). V případě další aktualizace by mělo být prověřeno, zda by se tato metodika dala využít, aby bylo v budoucnu možno zabezpečit harmonizované zmapování v rámci různých říčních povodí.

Aktualizace tabulek Seznamu potenciálně nebezpečných zařízení pro jakost vody v povodí Labe byla již zpracována. Pracovní skupina se shodla, že plavební kilometráž pro český úsek Labe bude nahrazena vodohospodářskou kilometrází. Pořadí zařízení v seznamu bude upraveno jednotně dle uvedené kilometráže ve směru od pramene Labe po ústí do Severního moře.

Pracovní skupina souhlasí s úpravami úvodního textu (předloha H36_07-7-1b), které připravil sekretariát, a považuje je za dostatečné. Pracovní skupina se shodla, že při příští aktualizaci seznamů by bylo vhodné doplnit k jednotlivým zařízením informace o indexu havarijního znečištění vod (WRI) a souřadnice polohy.

Úkol 36/7/1 – Uvedení vodohospodářské kilometráže pro český úsek Labe

Pan Dostál zašle sekretariátu upravené tabulky Seznamu potenciálně nebezpečných zařízení pro jakost vody v povodí Labe - plavební kilometráž pro český úsek Labe bude nahrazena vodohospodářskou kilometrází.

Zodp.: pan Dostál

Termín: 15. 5. 2007

Zmapování významných lokalit se starou zátěží, skládek a průmyslových hald s možnými výraznými dopady na jakost vod a dopady na Labe bylo zatím aktualizováno pouze pro Českou republiku (stav: říjen 2006). Německá delegace doplní aktualizaci údajů ze Spolkové republiky Německo (stav: říjen 2006) do 10. 7. 2007 a zašle sekretariátu MKOL, tak aby tyto seznamy mohly být projednány na 37. poradě pracovní skupiny H v srpnu 2007.

Úkol 36/7/2 – Zmapování významných lokalit se starou zátěží, skládek a průmyslových hald s možnými výraznými dopady na jakost vod a dopady na Labe.

Německá delegace doplní aktualizaci údajů ze Spolkové republiky Německo (stav: říjen 2006) a zašle sekretariátu MKOL.

Zodp.: pan Brandt

Termín: 10. 7. 2007

Cílem pracovní skupiny je, aby Seznam potenciálně nebezpečných zařízení pro jakost vody v povodí Labe (stav: říjen 2006) a zmapování významných lokalit se starou zátěží, skládek a průmyslových hald s možnými výraznými dopady na jakost vod a dopady na Labe (stav: říjen 2006) byly do konce října 2007 předány pracovní skupině FP.

BOD 8 Příprava zprávy k vyhodnocení realizace doporučení MKOL z hlediska prevence havárií s dopady na vodní toky (viz BOD 2 záznamu výsledků 35. porady)

Dle usnesení k bodu 6 záznamu výsledků porady vedoucích delegací MKOL v červenci 2006 připravuje pracovní skupina H zprávu k vyhodnocení realizace doporučení MKOL z hlediska prevence havárií s dopady na vodní toky. Základ diskuse tvořila předloha H36_07-8-1, která obsahovala první návrhy textů české a německé delegace.

Pracovní skupina se dohodla, že pro sjednocení formy této zprávy:

- německá delegace připraví obecný úvod s popisem legislativní situace ve Spolkové republice Německo v oblasti prevence havárií s dopady na vodní toky, podobně jako u českého příspěvku
Zodp.: pan Brandt
Termín: 31. 5. 2007
- česká delegace doplní k jednotlivým doporučením MKOL přehled konkrétních právních předpisů, ve kterých jsou doporučení MKOL v České republice zakotvena
Zodp.: paní Kroová
Termín: 31. 5. 2007
- bude sjednocen layout doporučení MKOL
Zodp.: sekretariát
Termín: 10. 8. 2007

Pracovní skupina se shodla, že do 20. zasedání MKOL je obtížné splnit druhou část usnesení porady vedoucích delegací MKOL: *Zpráva by měla obsahovat nejen vyjádření o případném zakončení těchto doporučení v legislativních předpisech v Německu a v České republice, ale zejména přehled opatření k realizaci těchto doporučení v praxi u potenciálně nebezpečných zařízení v povodí Labe (např. úprava povolení v relevantních podnicích, požadavky na dodatečné vybavení apod.).*

Na 37. poradě pracovní skupiny H budou diskutovány právní možnosti a případné využití tzv. kontrolních dotazníků pro ověření realizaci doporučení MKOL v praxi. Pan Winkelmann poskytne sekretariátu vzory kontrolních dotazníků, které budou rozeslány jako předloha (v angličtině) pro příští poradu pracovní skupiny H.

Pracovní skupina souhlasí s tím, aby česká delegace k projednání tohoto bodu na příští poradu přizvala jako hosta odborníka na tuto problematiku.

BOD 9 Vyhodnocení zkušebního provozu kombinovaného emisně - imisního přístupu k identifikaci havarijního znečištění vod

Dle usnesení ze 17. zasedání MKOL ve dnech 18. 10. a 19. 10. 2004 v Lipsku probíhal v období od července 2005 do června 2006 na vybraných měřicích stanicích Mezinárodního programu měření MKOL (Hřensko/Schmilka, Cumlosen a Bunthaus) zkušební provoz kombinovaného emisně - imisního přístupu k identifikaci havarijního znečištění vod, který byl vyvinut v rámci projektu EASE Spolkového ústavu životního prostředí (UBA). Imisně orientovaný přístup umožňuje využití dat z měřicích stanic k identifikaci havarijního znečištění vod na základě výpočtu tzv. poplachového indexu a testu nápadných jevů.

Vyhodnocení zkušebního provozu po stránce technické a provozní (provoz a potřebné vybavení měřicích stanic, odběry a vyhodnocování vzorků, ověřování spolehlivosti hlášení, zapojení laboratorů) v současné době zpracovává skupina expertů „Povrchové vody“ (SW).

Na základě výtahu ze záznamu výsledků 5. porady skupiny expertů SW ve dnech 31. 1. a 1. 2. 2007 v Drážďanech (viz příloha 3) informoval sekretariát o aktuálním stavu této problematiky.

BOD 10 Různé

BOD 10.1

Pan Winkelmann představil činnost a výsledky společné skupiny expertů „Úmluvy o vodách“ a „Úmluvy o průmyslových haváriích“ při Evropské hospodářské komisi OSN (UNECE Joint Expert Group /JEG/ on Water and Industrial Accidents). K významným výstupům patří doporučení pro bezpečnost potrubí („Guidelines for Pipeline Safety“), která byla schválena na konferenci smluvních stran „Úmluvy o průmyslových haváriích“ UNECE ve dnech 15. – 17. listopadu 2006 v Římě a na setkání smluvních stran „Úmluvy o vodách“ UNECE, které se uskutečnilo ve dnech 20. – 22. listopadu 2006 v Bonnu. Tato doporučení pro bezpečnost potrubí byla vypracována v angličtině, ruštině a francouzštině. Anglická verze je obsažena v příloze 4 a rovněž je k dispozici na adrese http://www.unece.org/env/documents/2006/teia/ECE_CP.TEIA_2006_11%20E.pdf.

Pan Winkelmann kromě toho představil také aktuální práce této skupiny expertů (JEG). Do roku 2008 se plánuje mj. vypracování doporučení pro provoz kalových nádrží („Guidelines for the Safety of Tailing Management Facilities“). Přednáška (v angličtině) je přiložena k záznamu výsledků (příloha 5).

BOD 10.2

Pracovní skupina se shodla, že nyní by další společné česko-německé cvičení ke zdolávání havarijního znečištění v Labi bez stabilního havarijního profilu nepřineslo žádné nové poznatky.

BOD 10.3

Sekretariát informoval o zřízení nových internetových stránek MKOL na adrese www.ikse-mkol.org. Tyto stránky obsahují také intranet MKOL, ve kterém jsou k dispozici:

- základní dokumenty MKOL
- závěrečné protokoly ze zasedání MKOL, záznamy výsledků z porad vedoucích delegací MKOL
- záznamy výsledků z porad pracovních skupin a skupin expertů
- kalendář termínů akcí MKOL, atd.

Přístupové heslo do intranetu MKOL bylo členům pracovní skupiny rozesláno společně s předlohami pro 36. radu.

Byla změněna e-mailová adresa sekretariátu MKOL na sekretariat@ikse-mkol.org a jednotlivým pracovníkům sekretariátu byly zřízeny přímé e-mailové adresy ve formátu „[příjmení](mailto:prijmeni@ikse-mkol.org)“@ikse-mkol.org (např. kurik@ikse-mkol.org).

Členové pracovní skupiny se shodli, že v rámci intranetu v adresáři pracovní skupiny H bude zřízena stránka s odkazy na důležité internetové stránky zabývající se problematikou havarijního znečištění vod.

BOD 10.4

Pan Wunderlich informoval o tom, že na internetových stránkách Rady pro skladování a přepravu závadných látek Spolkového ministerstva životního prostředí (BMU) <http://www.itws.de> byly zveřejněny Pokyny k použití plovoucích norných stěn ve vodách. Protože tato Rada ukončila svoji činnost, nelze již tento dokument na internetu získat. Pan Wunderlich navrhl, zda by mohl být tento dokument umístěn na internetové stránky MKOL. Pan Wunderlich poskytne tento dokument v němčině a angličtině sekretariátu k rozeslání všem členům pracovní skupiny. Na příští poradě bude rozhodnuto, zda pracovní skupina H doporučí jeho uveřejnění na internetových stránkách MKOL.

Sekretariát byl proto pracovní skupinou H požádán, aby ověřil možnost zveřejnění dokumentu, který nebyl vydán MKOL, na internetových stránkách MKOL. Pan Winkelmann nabídl, že by tento dokument mohl být zveřejněn na domovské stránce UNECE.

BOD 10.5

Obě delegace pracovní skupiny H byly požádány, aby do konce června 2007 zaslaly sekretariátu MKOL přehled případů havarijního znečištění vod v povodí Labe v roce 2006.

BOD 10.6

Na základě výsledků 36. porady připraví sekretariát návrh předlohy pro poradu vedoucích delegací MKOL v květnu 2007 a zašle členům pracovní skupiny ke schválení.

BOD 11 Termín a místo příštích porad

- 37. porada: 29. 8. – 31. 8. 2007 v Hradci Králové
- 38. porada: 10. 3. – 12. 3. 2008 v Německu

Přílohy:

Příloha 1: Prezenční listina

Příloha 2: Metodika ke zmapování starých ekologických zátěží a kontaminovaných ploch v oblastech ohrožených záplavami (dokument MKOD - anglicky)

Příloha 3: Výtah ze záznamu výsledků 5. porady skupiny expertů „Povrchové vody“ (SW) Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) ve dnech 31. 1. a 1. 2. 2007 v Drážďanech

Příloha 4: Doporučení pro bezpečnost potrubí (dokument UNECE - anglicky)

Příloha 5: UNECE Joint Expert Group (prezentace pana G. Winkelmann - anglicky)